Slaget vid Lena år 1208

1208 den 31 jan. Den Erikska ätten besegrar under Erik Knutssons ledning den sverkerska, som leds av kung Sverker den yngre, i slaget vid Lena i Västergötland. Därmed kan Erik avsätta Sverker och själv utropa sig till kung av Sverige. Sommaren 1210 gör Sverker ett försök att återta kronan, men blir då besegrad för gott, då han stupar i slaget vid Gestilren.

Erik Knutsson, oegentligt även kallad Erik X (under 1200-talet kallades han Erik II), födelseår okänt, död 10 april 1216 i hastig feber på Näs borg på Visingsö, var kung av Sverige 1208–1216. Han är begravd i Varnhems klosterkyrka.

Han ska varit den förste kände svenske kung som krönts, av ärkebiskop Valerius av Uppsala stift.

Kung Erik var son till kung Knut Eriksson av Sverige och dennes till namnet okända hustru. Gift 1210 med Rikissa av Danmark, dotter till Valdemar den store av Danmark och Sofia av Minsk.

År 1205 undkom han från slaget vid Älgarås där hans tre bröder stupade. Vistades därefter tre år hos släktingar i Norge, återkom 1208 och besegrade Sverker den yngre i slaget vid Lena. Erik valdes till kung samma år, men kröningen ägde rum först i november 1210, det vill säga efter slaget vid Gestilren, då Sverker den yngres trupper återigen besegrats och Sverker den yngre själv dödats. Kung Eriks kröning är för övrigt den tidigast kända kröningen i Sverige och den utfördes av biskop Valerius, en tidigare anhängare av kung Sverker den yngre.

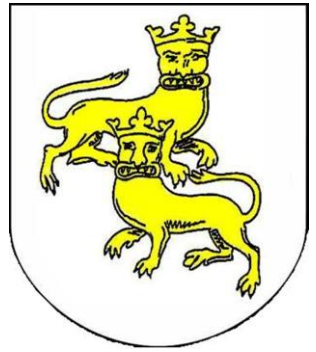

Under den tidigare delen av sin regeringstid hade kung Erik en jarl vid namn Folke, som dock dog redan i slaget vid Gestilren. Påven Innocentius III tog 1216 Sverige i beskydd och bekräftade kung Eriks besittningsrätt inte bara till Sverige, utan även till de områden han kunde vinna från hedningarna. Tidigare hade Innocentius III varit på kung Sverker den yngres sida. Brevet avsändes den 4 april 1216 och hann därför inte nå kung Erik innan han dött en knapp vecka senare (10 april).

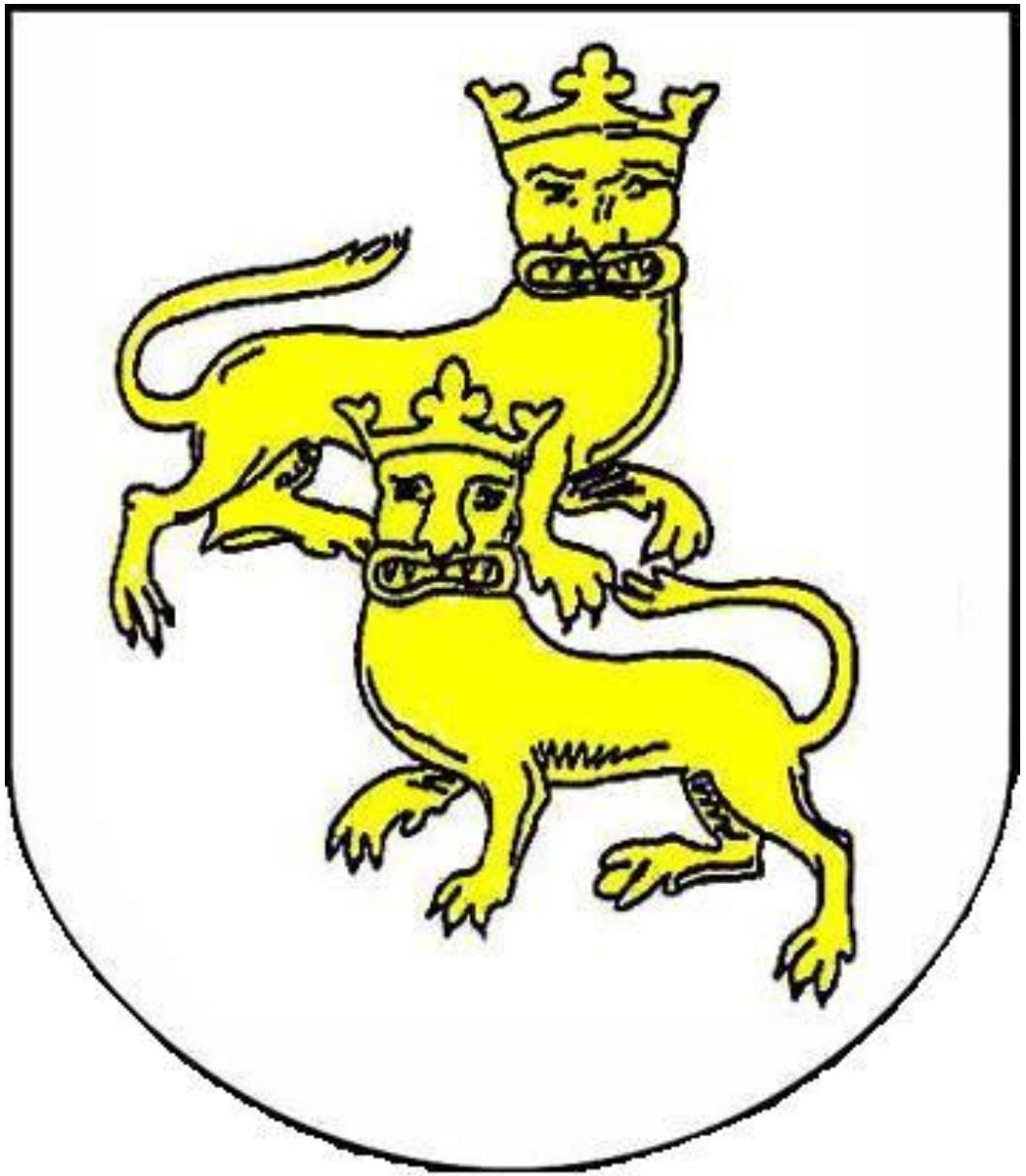

Den Erikska ätten var en av två ätter som slogs om makten över Sverige ungefär mellan år 1130 och år 1250, uppkallad efter den första kungen ur ätten, Erik den helige. Den Erikska ätten, med bas i Västergötland, kunde räkna med stöd från Svealand och Norge, till skillnad från den Sverkerska ätten, som i stället hade sitt stöd i Östergötland, Småland och Danmark. Den Erikska ätten ville ha så mycket självbestämmande som möjligt gentemot påven i Rom och själva utnämna biskoparna i landet. Emellertid var den Sverkerska ätten mer internationellt sinnad och hade därför också oftast kyrkans stöd i kampen mot den Erikska ätten.

Mycket lite är känt om kung Eriks regeringstid. I Västgötalagens kungalängd står dock att han var en god årkonung, det vill säga att skördarna var goda under hans regeringstid. Baneret som kung Erik fört i slaget vid Gestilren förvarades hos lagman Eskil i Skara, som 1219 överlämnade det som hedersgåva till den gästande isländske lagsagesmannen Snorre Sturlasson.

Kung Eriks gravkor i Varnhem

Rikissa var drottning av Sverige, gift med kung Erik Knutsson. Hon var dotterdotter till svenska drottningen Rikissa av Polen. Rikissas och Eriks giftermål genomfördes för att bekräfta att fred rådde mellan Sverige och Danmark. Kung Erik skrev till Valdemar Sejr av Danmark och bad om hans systers hand efter sin seger vid Gestilren där kung Sverker Karlsson stupade.